234426 - İnsanlara davet ve onların kalplerinde imanı yenilemenin bazı yöntemleri

Soru

Kalbi katılaşmış kişilere imanı nasıl aşılayabiliriz? Allah'ın yüceliğini onlarında kalbinde nasıl yeşertiriz? Onları İslam'a nasıl sevdiririz?r

Bu konuda ikna edici ve faydalı farklı yöntemler açıklanmasını rica ediyorum. Böylelikle ilim talebesi ve davetçi bu konuda ihtisas sahibi olur, insanlarda daha etkili olurlar. Bunun sonucunda daha pozitif sonuçlar görürüz. İnsanların kalbinden Allah korkusu canlanır. Kalbi katılaşan kişiler gafletten uyanırsa dine büyük hizmetler sağlayabilirler?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Kulların kalpleri birer kap gibidir. Bu kapların en hayırlısı hayır ve irşad içerendir. En kötüsü zulüm ve fesad içerendir.

Seleften bazı kişiler şöyle demiştir: Salih kişilerin kalbi hayırla kaynar. Facirlerin kalbi kötülükle kaynar. (Miftah darussaade 1/124)

Her bu iki tür kalbin arasında karışık ve tereddüt içinden olan bir kalp vardır. Bazen rabbine bazen nefsine meyleder.

Bazen itaat sevgisi galip gelir düzelir. Daha sonra nefsi ona galip gelir günah işler ve düşmanına itaat eder.

Şüphesiz Müslüman her durumda hayıra daha evladır. İstikamet ederse sevap ve fazilet yönünden daha evladır. Şayet saparsa tövbe etmeye ve Allah'a dönmeye daha evla olur.

Müslüman kimse gaflete daldığında kendisini hatırlatan kimselere ihtiyaç duyar. Kendisini cennete teşvik eden, cehennemden korkutan bir uyarıcıya ihtiyaç duyar. Her ne kadar takvadan uzaklaşsa da öğüt ve zikir meclislerinden yoksun olsa da kalbinde hayat belirtileri mevcuttur.

Gaflete dalmış Müslümanı davet etme konusunda aşağıdaki nasihatlere uymakta fayda vardır:

- Onu davet ederken güzel ahlaka sahip olmak, onun eziyetine veya tepkisine karşı sabırlı olmak. Ona tebessümle, müjdeyle ve affedicilikle karşılık vermek.
- Ona Ümit kapsını açmak ve Allah'ın geniş rahmetinden bahsetmek. Allah'ın kuluna istikameti sevdiğini ve istikamet üzere devam etmesini dilediğini anlatmak. Ayrıca günah işleyen kulu için tövbe etmesini sevdiğini açıklamak.
- İlk önce Allah'ın güzel isimleri ve sıfatları açıklanarak; sert kalpleri Allah'ın zikriyle yumuşatmak. Zira rabbinin isim ve sıfatlarını bilen kimse mutalaka rabbini sever ve ona itaat etmeye meyleder. Ondan uzaklaşmayı da kerih görür.
- Daha sonra Allah'ı zikredenlerin dünya ve ahirette elde ettikleri sevap ve faziletleri açıklamak.
- Kur'an-ı Kerim'i okuma ve ezberlemeye teşvik etmek, Kur'an-ı anlamaya çalışmasını sağlamak. Şüphesiz Kur'an hidayetin ve doğru yola ermenin temelidir. İnsan Kur'an'la şeytanın tuzaklarından korunur.
- Yüce Allah'ın tabiatta ve insanda yarattığı mucize ve ayetler hakkında düşünmeye davet etmek.
- Allah'ın nimetlerine karşı kulun görevi bu nimetlerden dolayı şükretmesidir. Her kim nankörlük eder ve bu nimetleri masiyetlerde harcarsa Allah bu nimetleri ondan alacaktır.
- İnsan kendi düşüncelerini şeytandan koruması için çaba sarf etmek zorunda olduğunu hatırlatmak.

İbn Kayyım Rahimehullah şöyle dedi: "Akla gelen olumsuzluklara engel ol, yapmadığın takdirde onlar düşünceye dönüşür. Düşüncelere engel ol, yapmadığın takdir onlar azimet ve isteğe dönüşür. İsteklere engel olamazsan o istek eylemlere dönüşür. Şayet eylemleri zıttıyla telafi etmezsen eylemlerin adet olur. Daha sonra onu bırakmak zorlaşır. (el fevaid s. 31)

- Allah’a İtaati sevdirmek. Karşı gelmekten nefret ettirmek. İtaat etmek Rahman’a ibadettir. Karşı gelmek şeytana itaattir. Her kim düşmanıyla dostluk kurarsa en büyük kötülüğü işlemiştir.
- Genel adap dahil olmak üzere din işlerini öğretmek. Ahlak, iyi komşuluk, nimetleri şükretmek, başkalarına yardımcı olmak, bu adapla dinin güzelliklerini tanınmasını sağlamak. Ayrıca Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in ahlakı Kur’an olduğunu açıklamak ve ahlakın güzelliklerini tamamlamak için gönderildiğini altını çizmek.
- Kalplerin Allah’tan uzaklaşmasının ne kadar kötü olduğunu vurgulamak, zira uzaklaşmak yok olmaktır. Yakınlaşmada ise korunma olduğunu anlatmak.
- Nefisleri, hayırla müjdelemekle beraber azaptan korkutmak. Zira kul mükafaat ve ceza arasındadır. Şayet itaat ederse ecir ve sevap kazanır. İsyan ederse cezalandırılır (Allah’ın affı müstesna).
- Salih insanlarla birlikte olmaları için teşvik etmek. Fesat ve isyan ehli ile arkadaşlık etmekten de sakındırmak. Şüphesiz kişi arkadaşının dini üzerindedir.
- Kalpleri öğütlerle yumuşatmak, kolaylardan başlayarak daha zor konularla devam etmek. Şüphesiz kul, korku ile ümit arasında yaşar.
- Sürekli ümit kapısını açık tutmak. Ümitsizlikle alakalı konuşmalardan uzak durmak. Ümitsizliğin dinimizde yeri olmadığını açıklamak. Zira yüce Allah gündüz günah işleyenler tövbe etsinler diye geceleri ellerini açar. Gece günah işleyen de tövbe etsin diye Allah gündüzleri elini açar.

Tüm bu açıklamaların özeti: Nefisle mücadele etmek, yüce Allah’ın kelamıyla ünsiyet bulmak, ona itaat etmek, Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem sözleri ve sünnetine bağlanmak. Kur’an-ı Kerim’i sürekli müzakere etmek. Kur’an-ı Tilavet ederek güvenli kaynaklara dayanarak kolay tefsirlerle manalarını öğrenerek düşünmek bu konuda yapılacak öncelik hususlardır. Tefsir konusu için Örnek: (Eyserul Tefesir, Şeyh ebi Bekir el Cezairi) veya Tefsirussadi.

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’İn sünnetiyle ilgilenmek. Özellikle pratik yönlerine odaklanmak. Bu konuda İmama Nevevinin Riyadussalihin bu konuda örnek gösterilebilir.

Daha fazla bilgi için Muhammed Salih el Müneccid'e ait "İman zayıflığı olgusu" ve " Allah'ın dini üzerinde sebat etmenin yolları" adlı kitaplarından yararlanabilirsiniz.

En iyisini Allah bilir.